

A Régiók Bizottsága véleménye zöld könyv – Migráció és mobilitás

(2009/C 120/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a tagállamok oktatási rendszerei előtt álló közös kihívások európai szinten történő megvitatása jelentős európai többletértéket képvisel, amely fontos ösztönző erőt adhat a tagállamok oktatáspolitikájának a kialakításához. Az oktatás az integráció, valamint a társadalmi és szakmai életben való sikeres részvétel kulcsa;
- ebben az összefüggésben nyomatékosan utal a Régiók Bizottságának jutott különleges szerepre, mivel bizonyos tagállamokban az európai regionális és helyi önkormányzatok felelősséggel rendelkeznek az iskolai oktatás területén;
- hangsúlyozza az iskola előtti és az iskolai oktatásnak a migráns környezetből érkező gyermekek és fiatalok integrációjában játszott központi szerepét, és ennek kapcsán kiváltképp arra mutat rá, hogy mennyire fontos a befogadó állam oktatási nyelveinek, vagy ezek egyikének, és köznyelvének ismerete;
- meggyőződése, hogy az egyre nagyobb mértékű bevándorlás nemcsak az Európai Unió kulturális, hanem nyelvi sokféleségét is gazdagítja, amelyből a meglévő nyelvtudás megfelelő kamatoztatásával a globális piac szempontjából további tőke kovácsolható. Óv ezért attól, hogy a nagyobb arányú bevándorlást kizárólag az EU-tagállamokra háruló tehernek tekintsék, hanem emellett száll síkra, hogy ezt a tendenciát – Európa demográfiai változása fényében is – lehetőségként fogják fel;
- az Európai Bizottságnak azt javasolja, hogy a témakör elmélyült, európai szintű megtárgyalása során foglalkozzon többek között a következő, a zöld könyvből kimaradt területekkel:
 - a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok oktatásban való részvételének növelése,
 - a migráns háttérrel rendelkező szülők motiválása, hogy használják ki a meglévő képzési lehetőségeket,
 - a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok szakképzése (többek között a szakmai tanácsadásnak, valamint a nyelvi képességeik szakma érdekében történő fejlesztésének szempontjai).

Előadó: Ursula Männle (DE/EPP), Bajorország tartományi parlamentjének tagja

Referenciaszöveg

Zöld könyv – Migráció és mobilitás: kihívások és lehetőségek az EU oktatási rendszerei számára

COM(2008) 423 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. hangsúlyozza az oktatás területén történő uniós szintű együttműködés jelentőségét Európa társadalmi és gazdasági fejlődése számára a lisszaboni stratégia keretében, és ezzel összefüggésben nagy jelentőséget tulajdonít a tudásháromszögön belül a képzési szempont további erősítésének;

2. megerősíti, hogy az oktatás területére kiterjedő uniós együttműködésnek az EK-Szerződés 149. és 150. cikkében foglalt rendelkezések alapján kell végbemennie, és meg kell felelnie a szubszidiaritás követelményeinek;

3. üdvözli ezért, hogy az Európai Bizottság a zöld könyvben az oktatáspolitikát határozottan a tagállamok hatáskörébe tartozó területként említi;

4. ezzel összefüggésben a zöld könyv címének megfogalmazásával kapcsolatban rámutat arra, hogy esélyek és kihívások főként az uniós tagállamok oktatási rendszerei szintjén adódnak, valamint hogy a szerződésben szereplő rendelkezések alapján nem beszélhetünk uniós oktatási rendszerekről, mivel az oktatási rendszerek politikai kialakítása nemzeti és adott esetben regionális, illetve helyi szinten történik;

5. az elsődleges hivatkozási szintre vonatkozó fenti pontosítás ellenére úgy véli, hogy a tagállamok oktatási rendszerei előtt álló közös kihívások európai szinten történő megvitatása jelentős európai többletértéket képvisel, amely fontos ösztönző erőt adhat a tagállamok oktatáspolitikájának a kialakításához;

6. igen hasznosnak tartja a tagállamok közötti intenzív információ- és tapasztalatcserét, és ezzel kapcsolatban különösen fontosnak tartja a tagállamok bevált gyakorlatainak az Európai Bizottság általi terjesztését;

7. ebben az összefüggésben nyomatékosan utal a Régiók Bizottságának jutott különleges szerepre, mivel bizonyos tagállamokban az európai regionális és helyi önkormányzatok felelősséggel, sőt gyakran kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek az iskolai oktatás területén;

8. nagy jelentőséget tulajdonít az *Oktatás és Képzés 2010* munkaprogram keretében folytatott tagállamok közötti együttműködésnek, különösen azoknak az *egymástól való tanulásra* vonatkozó intézkedéseknek a végrehajtását üdvözli, amelyek önkéntes alapon az egymástól való tanulás folyamatának elmélyítését teszik lehetővé; és ebben az összefüggésben köszönetét fejezi ki az oktatáshoz való hozzáféréssel és a társadalmi befogadással foglalkozó *egymástól való tanulás* klaszter tagjainak munkájukért.

9. helyesli ezért az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy a kultúrák közötti párbeszéd európai évében (2008) a migrációról és mobilitásról szóló zöld könyv előterjesztésével hozzájárul a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációjához, és ezáltal a társadalmi kohézió megőrzéséhez;

10. üdvözli a kultúrák közötti párbeszéd európai évéhez kapcsolódó PR-tevékenység maradandó értékét, és ebben az összefüggésben kiemeli a 2008. évi Európa-napra készített, az iskolákban nagy keresletnek örvendő plakátot;

11. támogatja az Európai Bizottság szándékát, hogy a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok oktatási helyzetét konzultáció formájában széles körben megismerteti az európai nyilvánossággal, és nagy érdeklődéssel várja a konzultáció eredményeit;

12. úgy ítéli meg, hogy a konzultációra szánt öt hónapos időtartam elegendő játékeretet biztosít a részletes állásfoglalásra, és felkéri tagjait, hogy regionális és helyi szinten támogassák az érdekelt szereplők részvételét az európai szintű konzultáción;

13. ugyanakkor tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság a nyílt koordinációs módszer új kereteire már 2008 decemberében, vagyis a konzultációs időszak vége előtt, javaslatokat fog előterjeszteni, amelyek a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációjáról szóló szakpolitikai eszmecsere szintén érinthetik; és elvárja, hogy az Európai Bizottság a Régiók Bizottsága véleményét megfelelőképpen vegye figyelembe;

14. támogatja a „migráns háttér” fogalomnak az Európai Bizottság által választott tágabb értelmezését, amely a nemzetközi tanulói teljesítményértékelési programhoz (PISA) kapcsolódóan az OECD által lefolytatott vizsgálathoz hasonlóan olyan személyek csoportjaira is vonatkozik, amelyek tagjai születés vagy honosítás útján megszerezték annak a tagállamnak az állampolgárságát, amelyben tartózkodnak, vagy akik ilyen személyek gyermekei;

15. üdvözli az Európai Bizottság döntését, hogy a vizsgálatot a hangsúlyoknak megfelelően olyan migráns környezetből származó gyermekekre és fiatalokra szűkíti le, akik egyidejűleg hátrányos társadalmi és gazdasági helyzetben vannak, ugyanis a Régiók Bizottsága véleménye szerint e személyek esetében van a legnagyobb szükség a cselekvésre;

16. a más uniós, valamint harmadik országokból jövő állampolgároknak az EU-tagállamokba történő nagyarányú beáramlása tükrében az oktatási rendszerek területén nemzeti szintű cselekvést tart szükségesnek, amely a konzultációs folyamat eredményeinek terjesztésével, valamint azt követően a témakör európai szintű tárgyalásával támogatható;

17. oszítja az Európai Bizottság nézetét abban, hogy az oktatás az integráció, valamint a társadalmi és szakmai életben való sikeres részvétel kulcsa;

18. hangsúlyozza az iskola előtti és az iskolai oktatásnak a migráns környezetből érkező gyermekek és fiatalok integrációjában játszott központi szerepét, és ennek kapcsán kiváltképp arra mutat rá, hogy mennyire fontos a befogadó állam oktatási nyelveinek, vagy ezek egyikének, és köznyelvének ismerete;

19. meggyőződése, hogy az egyre nagyobb mértékű bevándorlás nemcsak az Európai Unió kulturális, hanem nyelvi sokféleségét is gazdagítja, amelyből a meglévő nyelvtudás megfelelő kamatoztatásával a globális piac szempontjából további töke kovácsolható;

20. ebben az összefüggésben – általánosságban véve – amellett foglal állást, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a migráns személyek kulturális, nyelvi és szellemi tőkájére, valamint hogy támogassák a legális migránsokat abban, hogy a kultúrák közötti kölcsönös csere képviselőivé váljanak;

21. óv ezért attól, hogy a nagyobb arányú bevándorlást kizárólag az EU-tagállamokra háruló tehernek tekintsék, hanem emellett száll síkra, hogy ezt a tendenciát – Európa demográfiai változása fényében is – lehetőségként fogják fel;

22. hangsúlyozza az Európai Parlament és a Tanács az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló ajánlásának jelentőségét a migráns családból származó gyermekek és fiatalok beilleszkedésének a vonatkozásában is;

a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok oktatási helyzetét illetően

23. aggodalommal veszi tudomásul az Európai Bizottság által előterjesztett, a migráns családokból származó gyermekek és fiatalok oktatási helyzetének ábrázolását; a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációját az egyik nagy politikai kihívásnak tartja, és hangsúlyozza, hogy e téren sürgős intézkedésekre van szükség;

24. egyetért az Európai Bizottság azon véleményével, hogy a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok iskolai integrációjának kudarcra sikertelenségek sorozatát indíthatja el, amely végül az iskola abbahagyása és az alacsony képzettségből fakadó munkanélküliség miatt társadalmi integrációjukat is veszélybe sodorhatja;

25. úgy véli, hogy különböző tényezők láncolata (többek között az oktatás nyelvének hiányos, illetve elégtelen ismerete, amely által a tanuló az ennek megfelelő motivációhiány miatt képtelen az oktatást figyelemmel kísérni; az oktatási rendszerek egyelőre alacsony fokú rugalmassága abban, hogy a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok igényeihez igazított képzési kínálattal rendelkezzenek; a szülői háznak az oktatástól való távolsága, a gyermekekkel és fiatalokkal való szülői törődés, és az iskolán kívül való foglalkozás hiánya) a migráns családból származó gyermekek és fiatalok teljesítménybeli különbségeinek alapvető oka;

26. határozottan egyetért az Európai Bizottságnak „A XXI. századi kompetenciák fejlesztése: Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje” című közleményében tett azon állításával, hogy az iskola egyedül nem képes megszüntetni a tanulók hátrányos társadalmi helyzetét;

27. hangsúlyozza meggyőződését, hogy a migráns környezetből származó személyek sikeres integrációjához nagyfokú elhatározás, idő, erőfeszítések és nyitottság szükséges minden oldalról;

28. ezért hiányolja a zöld könyvből a szülők, valamint bizonyos mértékben a gyermekek és fiatalok egyéni, koruknak megfelelő felelősségére való utalást, vagyis hogy – egyéni specifikus helyzetük ellenére – bebizonyítsák, készek a beilleszkedésre, és hogy az adott kereten belül saját kezdeményezésbe fogjanak, például annak érdekében, hogy a képzési kínálatokban, illetve az utólagos képzési intézkedésekben való részvételükön keresztül kísérletet tegyenek a fennálló társadalmi-gazdasági hátrányuk mérséklésére és leküzdésére;

29. az iskolakötelességet a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok sikeres integrációja elengedhetetlen biztosítékának tartja, és az iskolakötelesség teljesítését illetően határozottan támogatja az iskola és a szülői ház szoros együttműködését, beleértve többek között annak a lehetővé tételét is, hogy a gyermekek és fiatalok részt vegyenek a sport- és úszásoktatáson, valamint az osztálykirándulásokon;

30. az Európai Bizottsághoz hasonlóan az oktatás és az ifjúságpolitika (óvoda, iskola, ifjúsági munka) számos szereplője közötti szoros partnerségben lát alapvető megoldási lehetőségeket a problémára, mindamellett a Régiók Bizottsága meglátása szerint a családokra különösen fontos szerep hárul, mivel fontos ösztönző erőként hatnak az életpályára vonatkozó általános elvárások körvonalazására, és ezáltal a tanulmányok területén elért egyéni sikerekre;

31. figyelembe véve, hogy a befogadó ország nyelveinek, vagy ezek egyikének helyes és folyékony használata elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az oktatási rendszer által kínált lehetőségekkel élni tudjanak, nagyon lényegesnek tartja, hogy a migráns családból származó gyermekek minél korábban bekapcsolódjanak a kisgyermekkorai oktatásba, mivel ezáltal az általános iskola megkezdése előtt csökkenthetők, illetve kiküszöbölhetők a nyelvi nehézségek, így pedig megteremthető az iskolai oktatásban való egyenrangú részvétel lényeges alapja;

32. felkéri ezért a nemzeti, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy fektessenek nagyobb hangsúlyt a migráns családokból érkező gyermekek és fiatalok integrációjára;

33. ebben az összefüggésben különösen a helyi és regionális önkormányzatokat bátorítja arra, hogy hozzanak erre vonatkozó intézkedéseket azokon a területeken, amelyekre hatáskörük kiterjed;

a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok oktatási helyzetének pozitív befolyásolása érdekében javasolt konkrét szakpolitikai intézkedéseket illetően

34. kifejezetten üdvözli, hogy az Európai Bizottság zöld könyvének kidolgozása során nem szorítkozott a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok helyzetének egyszerű bemutatására, hanem azon túlmenően összesítette a fennálló probléma megoldására javasolt különböző politikai elképzeléseket;

35. üdvözli továbbá, hogy a zöld könyv kiegészítéseként előterjesztett európai bizottsági munkadokumentum [SEC (2008) 2173] keretében viszonylag terjedelmes lista készült a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációját célzó további oktatáspolitikai lehetőségekről, részben az interneten olvasható dokumentációkra hivatkozva, amely átfogó képet ad egyes uniós, valamint Európán kívüli tagállamok e téren tett erőfeszítéseiről;

36. nyomatékosan utal a helyi és regionális önkormányzatoknak a migráns családból származó gyermekek és fiatalok jobb integrációját elősegítő, a gyakorlatban megvalósítható megoldások keresésében betöltött szerepére;

37. a migráns környezetből érkező gyermekek és fiatalok iskolai sikeréhez döntő fontosságúnak tartja az intézményekben folyó, kisgyermekkorai neveléshez kapcsolódó oktatást és az első iskolai éveket, mivel ebben az időszakban körvonalazódik az egész további szakmai életút;

38. ebben az összefüggésben az iskolák és a nyilvános könyvtárak szorosabb együttműködését szorgalmazza, hogy a gyermekek és fiatalok bevezetést nyerjenek a könyvek világába, ezáltal támogatva a gyermekek és fiatalok nyelvi fejlődését, valamint azt, hogy érezzék: helyük van a társadalomban;

39. ennek kapcsán amellettszáll síkra, hogy az óvodák és iskolák fektessenek különös hangsúlyt az egyes gyermekek korán kezdődő támogatására, és a kisgyermekkorai interkulturális értékkeresés során az önbecsülésük, illetve az önrendelkezésük kialakítására, amelynek során kiemelt szerepet kapnak a bizalom kialakulását célzó alapélmények, kifejezésformák, és jelentéskeresések a lehetséges tapasztalatok körének a feldolgozásához, hogy a gyermekekben minél fiatalabb korban megszilárduljon az alapvető érzelmi és értékrendszer, amely képessé teszi őket arra, hogy az összetett világban el tudjanak igazodni, és hogy kezelni tudják a válságokat, törekeket és az átmeneti helyzeteket;

40. azt javasolja, hogy a szociális tanulás értelmében építsenek be már az óvodai és általános iskolai tananyagba egy „empátia” elnevezésű tanulási célt, hogy a gyermekeket megtanítsák arra, hogy gond nélkül bele tudják magukat helyezni mások gondolati és érzelmi világába, és mások meggyőződését megbecsüléssel és nyitottan fogadják;

41. szorgalmazza, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a nemek kérdésére;

42. véleménye szerint a migráns környezetből érkező tanulók teljesítménybeli különbsége jelentette aktuális probléma megoldását leginkább egy intézkedéscsomag végrehajtása segítheti elő, amely a nyelvi oktatást valamennyi oktatási szakaszra kiterjedő átfogó feladatként értelmezi;

43. ezen túlmenően javasolja, hogy az iskola keretén belül rögzítsék a migráns háttér jelenségének pozitív kezelését mint interdiszciplináris oktatási elvet, hogy a tanulók saját vagy osztálytársuk családjának migráns származását pozitívmódként és gazdagító tényezőként fogják fel;

44. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az iskolai végzettség nélküli fiatalok és szülei tanácsadásban részesüljenek azokkal az iskolai és szakmai lehetőségekkel kapcsolatban, amelyek nyitottak előttük egy másik szakma gyakorlására való utólagos átképzéshez;

45. felhívja a figyelmet arra, hogy a nemzeti, regionális és helyi szint illetékes hatóságai az Európai Unió tagállamaiban történő születések számának csökkenése alapján felszabaduló pénzügyi forrásokat megtarthatnák az oktatás területén, és a képzési színvonal emelésére és az oktatási intézmények jobb felszerelésére fordíthatnák;

46. a migráns környezetből származó gyermekek, fiatalok és felnőttek integrációjára tekintettel javasolja a médiakampányok szervezésén keresztül közvélemény-formálást, amelynek során bemutatnák például migráns környezetből származó közéleti személyiségek beilleszkedését;

47. hangsúlyozza, hogy biztosítsák a migránsoknak joguk van saját nyelvük megőrzéséhez, valamint azt ajánlja, hogy támogassák a többnyelvűséget;

48. a regionális és helyi önkormányzatokhoz fordul, hogy munkaadói szerepükben tegyék lehetővé alkalmazottaik számára az egymás kultúrájának megértését elősegítő készségek elsajátítását, és adott esetben – az alkalmasságot, a képességeket és a teljesítményt figyelembe véve, a nyelvi és interkulturális kompetenciákat megfelelően elismerve – növeljék a migráns háttérrel rendelkező alkalmazottaik számát;

a témakör európai szintű megközelítését illetően

49. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy európai többletértéket képviselhet, ha a tagállamok a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok integrációjára vonatkozó európai együttműködési szándékukat megvalósítva megosztják egymással a tagállamok, régiók és városok bevált gyakorlatait;

50. ennek kapcsán ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az ezzel összefüggő problémákat uniós szinten – a zöld könyvben szereplőkkel ellentétben – nem lehet megoldani, hanem csupán megvitatni, míg az esetleges politikai intézkedések végrehajtásáról szóló döntések meghozatala egyedül a nemzeti, a regionális vagy a helyi szint hatáskörébe tartozik;

51. felszólítja az európai helyi és regionális önkormányzatokat, hogy vizsgálják meg részletesen, milyen mértékben lehetséges közösségi támogatási programokat – mint az Egész életen át tartó tanulás cselekvési program (2007–2013), vagy a strukturális alapok – felhasználni a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrálására, illetve a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítására, továbbá hogy hogyan lehetne az immár tervezési szakaszban lévő projekteket ekképpen a meglévő közösségi támogatási irányelvekhez igazítani annak érdekében, hogy tényleges támogatási lehetőséget jelentsenek;

52. ehhez kapcsolódóan utal a harmadik országok állampolgárainak beilleszkedését segítő európai alap hasznosságára, és felkéri tagjait, hogy regionális és helyi szinten hívják fel a figyelmet ennek az alapnak az igénybevételére a migráns környezetből származó gyermekek és fiatalok integrációjára érdekében hozott intézkedések megvalósításának finanszírozásához;

53. reméli, hogy megfelelő figyelmet kap majd a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációja az Európai Bizottság által 2008 decemberében, a jelenlegi *Oktatás és Képzés 2010* munkaprogram utódának szánt, az oktatás és képzés területén való európai együttműködés érdekét szolgáló stratégiai keret tervezetében;

54. az Európai Bizottságnak azt javasolja, hogy a témakör elmélyült, európai szintű megtárgyalása során foglalkozzon többek között a következő, a zöld könyvből kimaradt területekkel:

- a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok oktatásban való részvételének növelése,

- migráns háttérrel rendelkező szülők motiválása, hogy használják ki a meglévő képzési lehetőségeket,

- migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok szakképzése (többek között a szakmai tanácsadásnak, valamint a nyelvi képességeik szakma érdekében történő fejlesztésének szempontjai),

55. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság kiáll a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok tanulmányi eredményeire és beiskolázására vonatkozó mutatóknak és az európai átlagteljesítmény referenciaértékeinek (*benchmarkok*) elfogadása mellett;

56. emlékeztet arra, hogy az európai oktatási és szakképzési átlagteljesítmény referenciaszintjének (*benchmarkok*) a Tanács 2003. május 5-i következtetéseiben való elfogadása keretében kiemelték, hogy az európai referenciaértékek nem nemzeti célokat fektetnek le, továbbá nem írják elő azt sem, hogy a nemzeti kormányok határozatokat hozzanak, noha a nemzeti prioritásokon alapuló nemzeti intézkedések a referenciaértékek eléréséhez hozzájárulhatnak;

57. utal az oktatásra és képzésre vonatkozó lisszaboni célkitűzések tekintetében elért haladás nyomán követésére szolgáló mutatók és *benchmarkok* összefüggő keretrendszerének az Unió német elnöksége alatt, 2007 májusában történt elfogadására, valamint arra, hogy a tagállamok az Európai Bizottságnak az oktatás területén új mutatók elfogadására vonatkozó javaslatát – alapvető megfontolásokból, valamint az új mutatók kidolgozásához kapcsolódó adminisztratív és pénzügyi többletterhelés miatt – nem követték;

58. alapvetően hangsúlyozza, hogy az uniós szintű oktatási együttműködés keretében új európai referenciaértékek (*benchmarkok*) meghatározására csak kivételes esetben kellene sort keríteni, alkalmazásukat pedig nem kellene a már jelenleg létező öt referenciaértéken felül kiszélesíteni, annál is inkább, mivel egyre nyilvánvalóbb, hogy az önkéntes alapon kitűzött európai szintű célok a 2010. évig ötből négy esetben nem lesznek elérhetőek;

59. nyomatékosítani kívánja, hogy új mutatók kidolgozása bizonyos körülmények között jelentős adminisztratív többletterhet jelenthet a nemzeti, regionális és helyi szint számára, és az Európai Bizottságnak a bürokrácia csökkentése érdekében tett erőfeszítései tekintetében csupán a pozitívan értékelhető részletes költség-haszon elemzést követően kellene újak kidolgozását mérlegelni;

60. ennek fényében azt támogatja, hogy a már meglévő mutatókra és az európai átlagteljesítmény referenciaértékeire irányuló erőfeszítésekre összpontosítsanak;

61. ezért nem az új mutatók és referenciaértékek (*benchmarkok*) elfogadásának tulajdonít európai többletértéket, hanem a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok iskolai teljesítményéhez és beiskolázásához kapcsolódó bevált gyakorlatokat tartalmazó eszköztár létrehozásának;

62. meg van győződve arról, hogy egy ilyen eszköztár az Unió tagállamai közötti jövőbeli oktatásügyi együttműködés kialakítására tekintettel az elmélyült információ- és tapasztalatcserében központi szerepet játszhat, és döntő impulzusokat adhat az integrációs politika önálló nemzeti, regionális és helyi szintű kialakításához;

63. felkéri ezért az Európai Bizottságot, hogy a konzultáció eredményeinek és az illetékes grémiumokban lefolytatott európai szintű viták kiértékelését követően a regionális és helyi önkormányzatok részvételével, valamint adott esetben az oktatáshoz való hozzáféréssel és a társadalmi befogadással foglalkozó *egymástól való tanulás* klaszter bevonásával dolgozzon ki egy olyan eszköztárat, amely a gyakorlatban megvalósítható megoldási javaslatokat tartalmaz a migráns háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok tanulmányi eredményei és beiskolázása terén fellépő problémákra,

64. továbbá szükségesnek tartja, hogy az Európai Bizottság ezt az eszköztárat egyúttal az illetékes nemzeti, regionális és helyi felelősök rendelkezésére bocsássa; egy ilyen eszköztár többek között a következő területekre vonatkozó bevált gyakorlatokat tartalmazhatná:

— a gyermekek vonatkozásában: minél korábbi felvételük egy kisgyermekkorú képzési intézménybe, ezzel egyidejűleg a teljességre törekvő és a gyermek egyéni igényeire szabott irányított nyelvi fejlesztés és a nyelvi szint felmérése, valamint adott esetben logopédiai támogatóprogramban való részvételük;

— a gyermekek és fiatalok vonatkozásában: az iskolakötelesség teljesítése során valamennyi oktatási szinten nyelvi támogató intézkedések végrehajtása, adott esetben nyelvoktatás átmeneti biztosítása a nyelvi hátrány leküzdéséig azoknak a gyermekeknek és fiataloknak, akiknek jelentős hiányai vannak az oktatási nyelvet illetően; a gyermekeket és fiatalokat az iskolában és a képzés során támogató ún. „oktatási mentorok” hálózatának kialakítása;

— a szülőkre vonatkozóan: módszeres és célzott felvilágosítás a képzési rendszerek nyújtotta lehetőségekről az illetékes okta-

tási hivatalok által összeállított többnyelvű tájékoztató füzetek segítségével; a migráns szülők nyelvtanulási lehetőségeinek kiépítése, amelynek során az anyák kiemelt szerepéből kifolyólag különösen olyan kínálat megteremtése, amelynek célja az olyan anyák nyelvi fejlesztése, akik gyermekeik oktatási nyelvét nem megfelelő szinten beszélik; a szülőknek a nyelvi, kulturális és szociális hátrányok feldolgozásában segítő, többnyelvű önkéntesek alkalmazási és kiképzési lehetőségeinek megvizsgálása;

— a tanárok vonatkozásában: a migrációhoz kapcsolódó tényezők alaposabb megtárgyalása a pedagógusképzés során (elsődleges képzés, valamint át- és továbbképzés); migráns környezettel rendelkező személyek bátorítása tanári pálya választására, hogy példázják a migráns családból származó gyermekek és fiatalok számára a képzés által nyújtott lehetőségeket;

— az iskolák vonatkozásában: célzott támogatások rendelkezésre bocsátása olyan iskoláknak, ahová nagy számban járnak migráns környezetből származó gyermekek, különösen az osztálylétszám csökkentésével, a fiataloknak segítséget nyújtó szociálpedagógus szakemberek által tanároknak nyújtott támogatással, a házi feladatok elkészítésére szolgáló tanítás utáni foglalkozás szervezésével, valamint mentori rendszer kialakításával olyan idősebb tanulók és felsőfokú tanulmányokat folytató migráns vagy nem migráns családból származó diákok bevonásával; adott esetben az iskolák interkulturális profiljának kialakítása, valamint ennek ábrázolása az iskola életében, ennek során a migránsok anyanyelvi kultúrája fontos szerepet játszhatna;

— az ifjúsági és szociális munkások vonatkozásában: több erőfeszítés a migráns háttérrel rendelkező és ugyanakkor társadalmi-gazdasági szempontból is hátrányos helyzetben lévő gyermekek és fiatalok, valamint az iskola világa közötti kapcsolat megteremtésére;

65. utal az e-tanulás növekvő fontosságára, amely nincs időbeli és térbeli keretek közé szorítva, amely új nyelvtanulási lehetőségeket kínál, és alkalmat ad távoli régiókban élő emberek és kultúrájuk megismerésére; valamint ezzel összefüggésben felkéri az Európai Bizottságot, hogy határozzon meg olyan területeket a migrációs háttérrel rendelkező gyermekek és fiatalok integrációjára vonatkozóan, ahol az e-tanulás módszerei alkalmazhatóak;

66. nagy jelentőséget tulajdonít a nemzetközi szervezetekkel (OECD, UNESCO) történő együttműködésnek, és ebben az összefüggésben az elsősorban az Európa Tanáccsal kialakított szinergiák szorosabbra fűzését kéri;

a migráns munkavállalók gyermekeinek oktatásáról szóló 77/486/EGK tanácsi irányelv szerepét illetően

67. tudomásul veszi, hogy a migráns munkavállalók gyermekeinek oktatásáról szóló 77/486/EGK irányelv alkalmazási köre uniós polgárokra korlátozódik, valamint hogy az irányelv végrehajtása az Európai Bizottság adatai szerint eddig meglehetősen hiányosan ment végbe;

68. azt, hogy az irányelv hatálya harmadik országok polgáraitra nem terjed ki, valamint hogy a migráns családból származó gyermekek és fiatalok integrációja szempontjából különösen fontosnak tűnő egyes aspektusokat a tagállamok más tagállamokkal és harmadik tagállammal kötött kétoldalú megállapodások keretében szabályozhatnak, lényeges jelzésnek tekinti arra, hogy sem az irányelv tartalma, sem az irányelv mint eszköz nem tud meggyőző választ adni a migráció jelenlegi európai helyzetét alakító fejleményekre;

69. megállapítja, hogy az Európai Bizottság a zöld könyvben komoly kételyeket vet fel az irányelv megtartásának célszerűségét illetően;

70. ennek fényében a migráns munkavállalók gyermekeinek oktatásáról szóló 77/486/EGK irányelv hatályon kívül helyezését javasolja az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

Kelt Brüsszelben, 2009. február 13-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE
